

WOO-III.410.588.2016.MM.1

Wójt Gminy Białośliwie
reprezentowany przez
Panią Joannę Walkowiak
Green Key Joanna Masiota-Tomaszewska
ul. Nowy Świat 10a/15
60-583 Poznań

Dotyczy: uzgodnienia odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Białośliwie na lata 2016-2022 z perspektywą do roku 2024” i ewentualnego uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko ww. projektowanego dokumentu.

Nawiązując do pisma z 10.08.2016 r. (data wpływu: 18.08.2016 r.) na podstawie art. 48 ust. 1 i ust. 2, art. 49, w związku z art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353, z późn. zm.), *zwanej dalej ustawą ooś*, stwierdzam, że projekt „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Białośliwie na lata 2016-2022 z perspektywą do roku 2024” wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy ooś organ opracowujący projekty dokumentów, o których mowa w art. 46 pkt 2, może po uzgodnieniu z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i 58 (w przedmiotowym przypadku regionalnym dyrektorem ochrony środowiska i państwowym wojewódzkim inspektorem sanitarnym), odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli uzna, że realizacja postanowień danego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 48 ust. 2 ustawy ooś odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku dokumentów, o których mowa w art. 46 pkt 2, może dotyczyć wyłącznie projektów dokumentów stanowiących niewielkie modyfikacje przyjętych już dokumentów lub projektów dokumentów dotyczących obszarów w granicach jednej gminy. Zgodnie z art. 46 pkt 2 ustawy ooś przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, tj. przedsięwzięć wymienionych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 71).

W piśmie z 10.08.2016 r. napisano, iż „projekt Programu wyznacza ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko” i „zalicza się do polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć

mogących znacząco oddziaływać na środowisko, co oznacza, że wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (art. 46 pkt. 2 ww. ustawy). Jest to kompleksowy program dotyczący kwestii przyrodniczych i infrastrukturalnych, który zawiera w sobie zbiorcze zagadnienia z zakresu: energetyki, transportu, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, turystyki i wykorzystania terenu”.

W piśmie z 10.08.2016 r. napisano: „Projekt przewiduje m.in. takie działania inwestycyjne, jak (działania zaczerpnięte z gminnych dokumentów strategicznych lub planów inwestycyjnych, które przeszły strategiczną ocenę, bądź są na etapie uzyskiwania decyzji środowiskowych):

- dalsza realizacja przedsięwzięć termomodernizacyjnych (np. termomodernizacja, remont, wyposażenie budynku Ośrodka Kultury, gimnazjum, przedszkola w Białośliwiu), promowanie budownictwa energooszczędnego,
- montaż kolektorów słonecznych i paneli fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej oraz budynkach mieszkalnych w Gminie Białośliwie,
- wspieranie działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji poprzez modernizację systemów ogrzewania budynków komunalnych i indywidualnych oraz wprowadzanie odnawialnych źródeł energii i podłączenie budynków do sieci gazowej,
- utrzymanie czystości na drogach (prace porządkowe wykonane przez mieszkańców Gminy oraz pracowników Urzędu),
- kontynuacja działań mających na celu wspieranie rozwiązań pozwalających na eliminację lub minimalizację wielkości emisji pochodzących z transportu (poprawa nawierzchni i warunków bezpieczeństwa ruchu, modernizacja i rozbudowa dróg),
- rozwój ścieżek i szlaków rowerowych, w tym budowa ciągów pieszo-rowerowych: w Białośliwiu, modernizacja istniejących ciągów pieszych w Krostkowie, budowa chodnika przy drodze gminnej nr 129613P w Pobórcie Wielkiej, utwardzenie ciągu spacerowego wraz z budową oświetlenia na terenie rekreacyjnym w Pobórcie Małej,
- modernizacja ciągów komunikacyjnych, budowa dróg i cichej nawierzchni, w tym:
  - remont dróg gminnych Niezychowo - Dębówko, Niezychowo - Niezychówko, Niezychowo - Krostkowie, na Osiedlu Leśnym w Białośliwiu, w Dębówku Nowym wraz z budową parkingu, relacji Pobórka Wielka- Białośliwie, w Dworzakowie, w Pobórcie Wielkiej, w Pobórcie Małej, przebudowa ulic w Białośliwiu: Kościuszki, Kolejowej, Księdza Kordeckiego, Tysiąclecia, Lipowej, Dworcowej.
- rozwój infrastruktury akustycznej (stawianie płotów, ekranów akustycznych),
- bieżąca i gruntowna konserwacja oraz utrzymanie urządzeń wodnych (współpraca z zarządem melioracji i urządzeń wodnych oraz regionalnym zarządem gospodarki wodnej),
- zabezpieczenie miejsc narażonych na podtopienia,
- wdrożenie nowych technologii służących oszczędzaniu wody i powtórnemu wykorzystywaniu wód zużytych,
- monitoring jakości wód w związku z zamkniętym składowiskiem odpadów w m. Białośliwie,
- kontynuacja rozbudowy i modernizacji infrastruktury związanej z zaopatrzeniem mieszkańców i podmiotów gospodarczych w wodę, w tym:
  - modernizacja stacji uzdatniania wody oraz ujęć wody i częściowa wymiana sieci wodociągowej w Białośliwiu,
  - modernizacja stacji uzdatniania wody i wymiana istniejącej sieci wodociągowej w Niezychowie i w Krostkowie,
- kontynuacja rozbudowy i modernizacji infrastruktury związanej z odprowadzaniem ścieków komunalnych i przemysłowych oraz wód opadowych i roztopowych, w tym:
  - wybudowanie brakujących odcinków sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej w m. Białośliwie,
  - budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej w Niezychowie,
- działania administracyjne i organizacyjne mające na celu właściwe gospodarowanie przestrzenią,
- rekultywacja obszarów zdegradowanych,

- remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych,
- ograniczanie stosowania chemicznych środków zimowego utrzymania dróg oraz ochrona gleby poprzez stosowanie osłon,
- minimalizacja składowanych odpadów poprzez zastosowanie intensyfikacji segregacji, w tym budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie gminy Białosłiwie,
- podejmowanie działań związanych z unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest,
- rekultywacja gminnego składowiska odpadów komunalnych w Białosłiwie,
- utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków fauny i flory w ramach sieci Natura 2000,
- tworzenie oraz rewitalizacja zieleni urządzonej w Gminie,
- zagospodarowanie nadbrzeży Noteci, np. poprzez budowę przystani turystycznej »Mariny« na rzece Noteć w Białosłiwie,
- ochrona i rozwój form ochrony przyrody,
- zachowanie i ochrona istniejących kompleksów leśnych, prowadzenie prac z zakresu utrzymania czystości w lasach,
- organizacja szkoleń i ćwiczeń mających na celu współdziałanie służb ratowniczych i ludności,
- wyposażenie wyspecjalizowanych jednostek w sprzęt do wykrywania i dokładnej lokalizacji miejsca awarii, likwidacji i analizy skutków zdarzenia”.

Jednak w piśmie z 10.08.2016 r. nie wskazano, które z ww. działań zostały zaczerpnięte z innych dokumentów, dla których przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko, ani które z ww. działań są na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W piśmie z 10.08.2016 r. napisano: „Dokument dotyczy obszaru w granicach administracyjnych Gminy Białosłiwie, spełnia więc warunek projektu dokumentu dotyczącego obszarów w granicach jednej gminy, w zakresie możliwości odstąpienia od strategicznej oceny. W opinii organu opracowującego dokument, Program Ochrony Środowiska dla Gminy Białosłiwie na lata 2016 – 2020 z perspektywą do roku 2024 stanowi kontynuację wcześniej przyjętego dokumentu z zakresu programowania ochrony środowiska. Należy więc do projektów dokumentów stanowiących niewielkie modyfikacje przyjętych już dokumentów”. Wskazano, iż „niewielka modyfikacja przyjętego wcześniej dokumentu wynika ze zmian w przepisach prawa oraz konieczności aktualizacji harmonogramu realizacyjnego oraz podejścia do analizy przez inny zespół autorski”. W piśmie z 10.08.2016 r. przedstawiono ponadto tabelę porównawczą „priorytetów przewidzianych do realizacji w ramach dotychczas obowiązującego dokumentu oraz celów ekologicznych przedmiotowego projektu Programu”. Nie wskazano jednak, które z działań wyznaczonych w projekcie Programu stanowią nowe działania w odniesieniu do przyjętego dokumentu.

Na terenie gminy Białosłiwie znajdują się następujące obszary objęte ochroną:

- obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego PLB300001,
- obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Dolina Noteci PLH300004,
- obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Struga Białosłiwka PLH300054,
- obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Dębowa Góra PLH300055,
- obszar chronionego krajobrazu „Dolina Noteci”,
- użytki ekologiczne „Ostoja za figurą” i „Niezychowo przy kolejce”.

W piśmie z 10.08.2016 r. napisano, że „projekt Programu wyznacza ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko” oraz że „dokument wskazuje perspektywę czasową i przestrzenną realizacji zadań”. Ponadto w piśmie z 10.08.2016 r. stwierdzono, że „analiza projektowanych w projekcie Programu działań wskazuje, że realizacja może oprócz oczywistych pozytywnych skutków, stanowić również potencjalne źródło zagrożenia dla środowiska. Większość inwestycji to

przedsięwzięcia kwalifikujące się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, na przykład: infrastruktura energetyczna, drogi, urządzenia wodne, zabudowa przeciwpowodziowa, infrastruktura wodociągowa, kanalizacyjna, oczyszczalnie ścieków, zalesienia". Ponadto stwierdzono, że „inwestycjami, których realizacja wymaga szczegółowej analizy wpływu na środowisko są modernizacje ciągów komunikacyjnych, budowa sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej, rekultywacja gruntów, czyli przedsięwzięcia związane z podejmowaniem robót budowlanych, mogących naruszać stabilność poszczególnych komponentów środowiska oraz wywoływać uciążliwości odczuwalne dla mieszkańców”.

Na podstawie informacji przedstawionych w piśmie z 10.08.2016 r. nie można wykluczyć znaczącego oddziaływania w wyniku realizacji ustaleń projektu Programu na środowisko, w tym na cele i przedmioty ochrony ww. obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów i spójność sieci, na cele ochrony ww. obszaru chronionego krajobrazu, na cele ochrony użytków ekologicznych, na rośliny, grzyby i zwierzęta (w tym na gatunki chronione), a także na różnorodność biologiczną. Biorąc powyższe pod uwagę projekt „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Białośliwie na lata 2016-2022 z perspektywą do roku 2024” wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Analiza przeprowadzona w prognozie umożliwi ocenę wpływu realizacji ustaleń projektu Programu na środowisko.

Jednocześnie zgodnie z art. 53, w związku z art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy ooś uzgadniam zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Białośliwie na lata 2016-2022 z perspektywą do roku 2024”.

Prognoza powinna być opracowana zgodnie z art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy ooś.

W prognozie proszę określić aktualny stan środowiska gruntowo – wodnego, ze szczególnym wskazaniem obszarów zanieczyszczonych, na których nastąpiło przekroczenie standardów jakości gleby i ziemi. Przy określaniu istniejącego stanu wód podziemnych i powierzchniowych oraz stanu gleby i ziemi wskazane jest uwzględnienie m.in. informacji dostępnych na stronie internetowej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz określenie czynników wpływających na ww. komponenty środowiska. W prognozie proszę wskazać jednolite części wód (JCW), w granicach których położona jest gmina Białośliwie, określić ich stan oraz wyznaczone dla nich cele środowiskowe. Ponadto, w prognozie proszę określić, przeanalizować i ocenić przewidywane znaczące oddziaływania realizacji ustaleń projektu Programu na jakość gleby i ziemi, a także na jednolite części wód. W prognozie proszę wskazać (wraz z uzasadnieniem), czy realizacja ustaleń projektu Programu może spowodować nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, zatwierdzonym na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 22 lutego 2011 r. przez Prezesa Rady Ministrów. W projekcie Programu i prognozie proszę również wskazać cele w zakresie ochrony środowiska gruntowo-wodnego oraz przedstawić działania zmierzające do poprawy jakości ww. komponentów środowiska.

W prognozie proszę określić aktualny stan powietrza w strefie, do której należy gmina Białośliwie, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r. poz. 914). Informuję, że na stronie internetowej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu opublikowano „Roczną ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2015”. Ponadto, w projekcie Programu i w prognozie proszę wymienić szlaki komunikacyjne w gminie Białośliwie, które mają wpływ na wzrost emisji substancji charakterystycznych dla ruchu transportowego oraz proszę wymienić przedsięwzięcia w zakresie infrastruktury drogowej, które ukierunkowane będą na poprawę stanu powietrza. Proszę również określić rodzaje działań, które wpłyną na poprawę jakości powietrza w

gminie Białośliwie (np. wymiana źródeł energii cieplnej zasilanych paliwami nieodnawialnymi na urządzenia o mniejszym stopniu negatywnego oddziaływania na środowisko, w tym zastosowanie odnawialnych źródeł energii, termomodernizacja budynków itp.).

W prognozie proszę określić, przeanalizować i ocenić wpływ realizacji ustaleń projektu Programu na klimat (w tym mikroklimat), w szczególności na kształtowanie się warunków termicznych, anemometrycznych, wilgotnościowych. W prognozie proszę również przeanalizować w jaki sposób przewidywane zmiany klimatu (mikroklimatu) wpłyną na pozostałe komponenty środowiska. Określając wpływ realizacji ustaleń projektu Programu na klimat wskazane jest uwzględnienie zaleceń zawartych w opracowaniu „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA2020), opublikowanym na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska (www.mos.gov.pl).

W prognozie proszę również określić, przeanalizować i ocenić wpływ realizacji ustaleń projektu Programu na krajobraz, mając na uwadze potrzebę ochrony krajobrazu oraz konieczność prowadzenia działań na rzecz zachowania i utrzymywania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu tak, aby ukierunkować i harmonizować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych, w myśl Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98).

W prognozie proszę określić aktualny stan klimatu akustycznego, tzn. ocenić wpływ szlaków komunikacyjnych i innych przedsięwzięć będących źródłem hałasu. W celu prawidłowej oceny wpływu szlaków komunikacyjnych na klimat akustyczny proszę uwzględnić natężenie ruchu na tych szlakach oraz w przypadku dróg udział transportu ciężkiego w strumieniu wszystkich pojazdów. Ponadto, w projekcie Programu i prognozie proszę wskazać działania na rzecz poprawy klimatu akustycznego na terenie gminy Białośliwie.

Analizę potencjalnych oddziaływań, które mogą być skutkiem realizacji ustaleń projektu Programu, proszę przedstawić w formie opisowej wraz z merytorycznym uzasadnieniem i odpowiednimi wnioskami wynikającymi z tej analizy. Również w przypadku stwierdzenia braku znaczących oddziaływań na wybrane komponenty środowiska prognoza winna zawierać taką informację wraz z odpowiednim uzasadnieniem.

W prognozie proszę ocenić walory przyrodnicze przedmiotowego obszaru, szczególnie proszę zwrócić uwagę, czy w jego granicach występują gatunki roślin, grzybów i zwierząt objęte ochroną gatunkową wymienione w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r. poz. 1348), w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409) oraz w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408), gatunki z załącznika IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. L 206 z 22.7.1992, str. 7) – tzw. Dyrektywy Siedliskowej, a także gatunki zagrożone wyginięciem (np. znajdujące się na krajowej bądź regionalnej czerwonej liście) lub rzadkie.

W prognozie proszę określić, przeanalizować i ocenić wpływ realizacji ustaleń projektu Programu na rośliny, grzyby i zwierzęta (w tym na gatunki chronione), na różnorodność biologiczną, a także na cele ochrony obszaru chronionego krajobrazu, na cele ochrony użytków ekologicznych oraz na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000, ich integralność i spójność sieci. Ponadto, w prognozie proszę przeanalizować wpływ realizacji ustaleń projektu Programu na główne tendencje w zakresie zmian klimatu i różnorodności biologicznej oraz wpływające na nie czynniki. W prognozie proszę również przedstawić rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą

negatywnych oddziaływań na rośliny, grzyby i zwierzęta (w tym na gatunki chronione), na różnorodność biologiczną, a także na cele ochrony obszaru chronionego krajobrazu, na cele ochrony użytków ekologicznych oraz na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000, ich integralność i spójność sieci, mogących być rezultatem realizacji ustaleń projektu Programu.

W przypadku planowania inwestycji polegających na lokalizacji paneli fotowoltaicznych, w prognozie proszę określić, przeanalizować i ocenić przewidywane oddziaływanie tych inwestycji na środowisko przyrodnicze. Szczególnie należy wziąć pod uwagę oddziaływanie na florę (kwestia zajęcia dużej powierzchni, fragmentacji siedliska) oraz na faunę, w tym oddziaływanie na ptaki (efekt „tafli wody”, zajęcie potencjalnych siedlisk i żerowisk) i inne zwierzęta lądowe (przeszkoda migracyjna, zajęcie potencjalnych siedlisk i żerowisk). Ponadto, w prognozie proszę przedstawić rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, mogących być skutkiem realizacji ww. inwestycji.

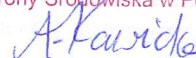
W przypadku planowanych prac termomodernizacji budynków proszę pamiętać, że stanowią one potencjalne siedlisko chronionych gatunków ptaków, w tym m. in. jerzyka (*Apus apus*) i wróbla (*Passer domesticus*) oraz nietoperzy. W rozporządzeniu w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt wymieniono zakazy obowiązujące w stosunku do chronionych gatunków zwierząt. Przed podjęciem prac należy przeprowadzić inwentaryzację budynków pod kątem występowania chronionych gatunków ptaków i nietoperzy. W razie stwierdzenia występowania chronionych gatunków ptaków i nietoperzy, termin i sposób wykonania prac należy dostosować do ich okresów lęgowych i rozrodczych.

W przypadku inwestycji związanych z lokalizacją liniowych elementów infrastruktury technicznej w prognozie proszę ocenić wpływ realizacji tego typu inwestycji na środowisko, ze szczególnym uwzględnieniem oddziaływania na chronione gatunki roślin, zwierząt i grzybów i ich siedliska, tereny zieleni, zadrzewienia przydrożne itp., a także zaproponować działania minimalizujące ewentualne negatywne oddziaływania.

Ponieważ w przepisach nie wskazano na możliwość odstąpienia od wymagań co do zawartości prognozy oddziaływania na środowisko stwierdzono, że prognoza winna być sporządzona w pełnym zakresie, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień, o których mowa powyżej.

Ponadto proszę, by we wniosku o zaopiniowanie projektu Programu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko powołać się na znak niniejszego pisma.

z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Poznaniu

Agnieszka Kawicka
Kierownik Oddziału Ocen Strategicznych